

NATURRESERVAT

Välkommen till Wanås med gammelekar, skulpturer och läderbaggar

På Wanås samverkar människans konstverk med naturens egna skulpturer – de knotiga, mäktiga träden. Skulpturparken ingår i reservatet och har många tusen besökare varje år. Vad inte alla känner till är att området också är unikt tack vare de många gamla ekarna och bokarna. Här finns 1100 trädjättar som är värdar åt en mängd ovanliga svampar, lavar och skalbaggar.

Gammelekar och mulmholkar

Förutom fantasieggande konstverk hyser reservatet de märkligaste organismerna i gammelträdens håligheter. Här bor till exempel den sällsynta läderbaggen – en stor skalbagge, vars hanar avger en svag doft av persika för att locka till sig honorna. Larverna utvecklas under tre år inne i gamla håliga ekar fyllda med mulm. Mulm ser ut som smulig torv och är livsviktig för många av Sveriges mest hotade insekter.

Håligheter med mulm bildas mest i ekar och bokar när den hårda veden har börjat brytas ned av vedsvampar. Oftast är träden då över 200 år. Eftersom så gamla träd är mycket ovanliga i dagens landskap hjälper Länsstyrelsen till bland annat genom att sätta upp mulmholkar – som hyreshus åt de vedlevande insekterna.

Dessa värdefulla gamla träd för med sig att det inom skulpturparken och reservatet finns viss risk för fallande grenar, framförallt under eller efter stormar. Var därför extra observanta.

Lövskogar och lundar med håliga träd

Där betesdjuren inte kommer åt har träden växt till sig och bildar lövskogar och lundar. På våren håller småfåglarna konsert och marken täcks av blommande vitsippor och gulplister. I trädens håligheter har skogsduva och fladdermöss sina bon. De omgivande hagmarkerna med blommande buskar och bryn är perfekta jaktmarker för skymningens fladdermöss.

At Wanås, man's artwork interacts with nature's own sculptures: the huge, gnarly trees. The Reserve includes the Sculpture Park, which attracts many thousands of visitors each year. Not everyone knows that the area is also unique thanks to the many old oak and beech trees. There are more than a thousand old trees here, which are host to a variety of unusual fungi, lichens, and beetles. The hollows in the trees are also home for birds and bats.

The Reserve is home to the rare hermit beetle. The beetle's larvae develop for three years inside old hollow oak trees filled with wood-mould. Wood-mould looks like crumbly peat and is vital for many of Sweden's most endangered insects.

Hollows with wood-mould are most common in oak and beech when the hard wood has begun to be broken down by wood-living fungi. The trees are usually more than 200 years old by this point. Since old trees are very rare in the modern landscape, the County Administrative Board help by installing wood-mould boxes – additional homes for the wood-living insects. These valuable old trees mean that within the Sculpture Park and Reserve, there is some risk of falling branches, especially during or after storms. Please be extra vigilant.

Läderbagge
Osmoderma eremita
Hermit beetle

Fistulina hepatica
Beefsteak fungus

I skulpturparken växer en av Skånes största ekar, Snapphaneeken, med en omkrets på nästan 7,5 meter.

Barbastellen är en av de tolv arter fladdermöss som trivs i Wanås hagmarker, med gamla hålträd och rikt insektsliv.
Barbastella barbastellus
Barbastelle bat

Vedsvampen oxtungssvamp och skalbaggen läderbagge är två ovanliga arter som är beroende av Wanås gamla, grova hagmarksträd.

Rödbrun blekspik är en ovanlig liten lav som växer på Snapphaneekens grova bark.
Sclerophora coniophaea
A lichen

- Barrskog
Coniferous woodland
- Lövskog
Deciduous woodland
- Öppen mark
Open land
- Odlad mark
Arable land
- Våtmark
Wetland
- Privat tomt, ej tillträde
Private garden, no access
- Höjdkurva
Contour line
- Reservatsgräns
Reserve boundary
- Skulpturpark
Sculpture park
- Bilvägar
Roads
- Markväg
Country lane
- Gångstig
Footpath
- Parkering
Car park
- Botaniskt minnesmärke
Botanical site
- Toalett
Toilet
- Här är du
You are here

0 500
Meter
Länsstyrelsen Skåne © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Precis som fladdermöss och skalbaggar har **skogsduvan** sitt bo i de gamla trädens håligheter. Lyssna efter hanens dova hoande på våren.
Columba oenas
Stock dove

§ Föreskrifter

Inom naturreservatet Wanås är det förbjudet att:

- skada levande eller döda stående eller liggande träd,
- plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar.

Vidare är det förbjudet att utan Länsstyrelsens skriftliga tillstånd:

- samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar eller mollusker.

Observera att skulpturparken bara har öppet dagtid och att ytterligare föreskrifter gäller här.

Betesdjuren har stor betydelse för Wanås naturreservat. Med mjuka mular och klövars tramp håller de landskapet öppet och artrikt. Så visa hänsyn – håll avstånd, släng inte skräp och håll hunden kopplad. Tänk på att betesdjur också kan skada din hund.

Regulations

Within Wanås Nature Reserve it is forbidden to:

- damage living or dead, standing or lying trees,
- pick mosses, lichens, or wood-living fungi.

Without written permission from the County Administrative Board it is also forbidden to:

- collect invertebrates e.g. beetles or molluscs.

Please note that the Sculpture Park is only open during the day, there is a charge to visit, and additional regulations apply here.

Grazing animals are of great importance to Wanås Nature Reserve. With their soft muzzles and hooves, they keep the landscape open and rich in species. So please be considerate – keep your distance, do not leave any litter, and keep your dog on a lead. Remember that grazing animals can also harm your dog.

Naturreservatet Wanås bildades 2020 och omfattar ca 125 ha. Syftet med reservatet är att bevara och utveckla värdefulla naturmiljöer, kulturhistoriska miljöer och biologisk mångfald.

Notera att naturreservatet sammanfaller med skulpturparken som är avgiftsbelagd att besöka.

Området ingår i EU:s ekologiska nätverk av skyddade områden, Natura 2000. Nätverket skapades för att hejda utrotningen av växter och djur och för att skydda deras livsmiljöer.

Reservatet förvaltas av Länsstyrelsen Skåne och Wanås Gods AB.
www.lansstyrelsen.se/skane

